

Hansel și Gretel-operă interactivă/ Hansel și Gretel-design your own opera!

Diana Elena SÂRB

Academia de Muzică Gheorghe Dima, Cluj-Napoca, Departamentul de Specialitate cu Profil Psihopedagogic, Romania /
Gheorghe Dima Academy of Music, Cluj-Napoca, Department of Teaching Staff Training, Romania.

diana.sarb@amgd.ro

REZUMAT

Pregătirea la nivel muzical a publicului de mâine din sălile de concert este un deziderat urmărit cu interes în educația muzicală contemporană, la nivel mondial. Lucrarea de față prezintă o modalitate plăcută, eficientă și interactivă de abordare a repertoriului muzical dramatic, încă din copilărie, introducând astfel terminologia de specialitate, însoțită de posibilitatea alcătuirii propriei opere.

Cuvinte cheie

Opera, act, libret, regizor, scenograf, design muzical, educație, site muzical

INTRODUCERE

Apropierea copiilor de universul fascinant al muzicii se realizează încă din copilărie. Rolul profesorilor care sunt responsabili de educația muzicală a celor mici este acela de a găsi modalități variate, atractive și interactive prin care să introducă în achizițiile elevilor o terminologie care, uneori, poate fi abstractă sau mai greu de înțeles imediat.

O modalitate pe cât de captivantă, pe atât de eficientă în lecțiile de muzică este utilizarea noilor tehnologii, care asigură o legătură între competențele urmărite pe un ciclul școlar, unitățile de conținut prevăzute a fi însușite și preocupările generației tinere actuale, susținute de o practică muzicală vocală și instrumentală.

Competențele generale vizate pe perioada ciclului gimnazial jalonează direcțiile principale pe care se concentrează orice lecție de educație muzicală [1]:

1. Exprimarea unor idei, sentimente, atitudini, prin interpretarea unor lucrări muzicale
2. Operarea cu elemente de scris-citit și limbaj muzical
3. Aprecierea lucrărilor muzicale, inclusiv a conținutului lor afectiv, atitudinal și ideatic

Profesorul, așadar, are în centrul preocupărilor sale trei nuclee în jurul cărora se configurează fiecare activitate de educație muzicală, respectiv cântul vocal și instrumental, elemente de limbaj muzical (note, durate, genuri muzicale, noțiuni de dinamică, agogică muzicală, timbru vocal/instrumental) și audițiile muzicale. Toate presupun utilizarea unor strategii didactice variate, iar un rol important în rândul acestora revine Tehnologiile Informatice și de Comunicație (TIC).

Diversitatea ce caracterizează acest concept este valorificată și în sfera educațională muzicală, pentru ca și ea să beneficieze de un *upgrade*, în conformitate cu evoluția societății, dar și a preocupărilor stringente ale

ABSTRACT

The musical preparation of tomorrow's audience in concert halls represents a desideratum, one of the main aims to be met with in contemporary musical education worldwide. This paper presents a pleasant, efficient and interactive way of approaching the opera repertoire in childhood, introducing the specialized terminology, accompanied by children's possibility of making their own opera.

Keywords

Opera, act, libretto, director, set designer, musical design, education, musical site

INTRODUCTION

Familiarising children with the fascinating universe of music is something that starts since early childhood. The role of teachers, who are responsible for the musical education of young people, is to find varied, attractive and interactive ways to introduce a terminology that sometimes can be abstract or hard to understand directly.

An exciting and captivating way to do musical education is to use new technologies that connect the skills pursued in a school cycle with the content units to be learned, and the preoccupations of the current young generation, supported by a vocal and instrumental musical practice.

The general competencies targeted during lower secondary education draw the main directions on which every lesson focuses in the field of musical education [1]:

1. Expressing ideas, feelings, attitudes, through the interpretation of musical works
2. Operating with writing and reading elements and musical language
3. Appreciation of musical pieces, including their affective, attitudinal and ideological content.

Thus, the centre of the teacher's concerns is represented by three core aspects around which musical education activities are configured, namely vocal and instrumental singing, elements of musical language (notes, durations, musical genres, notions of dynamics, musical tempo, vocal / instrumental music) and musical listening. All of them involve the use of various didactic strategies, Information and Communication Technologies (ICT) playing an important role in this regard.

The diversity that characterizes this concept is also exploited in the musical educational field, so it also benefits from an upgrade, in line with the progress of society and also with the students' relevant

elevilor. Cadrele didactice trebuie să se informeze asupra tehnologiei existente și să urmărească modul în care acestea pot pătrunde în educația muzicală, din prisma strategiilor didactice, cu rolul de a facilita procesarea informației, prelucrarea și transmiterea ei, formarea autonomiei în învățare, pentru a asigura un climat educațional favorabil și care să țină pasul cu preocupările copiilor din zilele noastre.

Beneficiile introducerii acestor noi resurse educaționale sunt multiple, efectele lor având influențe bilaterale, atât pentru elevi, cât și pentru profesori. Dintre ele se pot menționa:

- accesul rapid la informații (internet);
- prezentarea într-o manieră mai plăcută, clară și atractivă a conținuturilor (PPT);
- audierea rapidă unei lucrări în mai multe interpretări (youtube) [2]
- posibilitatea participării interactive la crearea propriei muzici (programe de compoziție);
- valorificarea informației existente, apoi prelucrarea imediată a acesteia într-un context nou de învățare (tabla interactivă);
- lărgirea activității de învățare dincolo de limitele școlii (jocuri care au la bază elemente muzicale);
- posibilitatea învățării unui instrument muzical în stil autodidact (exemplu, soft ukulele);
- participarea eminentă la dezvoltarea creativității atât a elevilor, cât și a profesorilor;
- reprezintă un important centru de interes pentru generația tânără (elevi și profesori).

Considerând un mare plus de valoare introducerea noilor tehnologii în lecțiile de educație muzicală, lucrarea de față prezintă o nouă modalitate de a dezvolta creativitatea artistică a copiilor, dar și de a completa achizițiile acestora referitoare la genurile muzicale, toate într-o manieră interactivă și veselă.

CREATIVE KIDS EDUCATION FOUNDATION ȘI RADIO KUSC

Creative Kids Education Foundation este o organizație educațională fondată în 1996. Misiunea acesteia este de a concepe și a susține programe inovatoare în vederea realizării educației muzicale cu ajutorul muzicii clasice și a altor arte, vizând în special generația tânără.

Inițial, intenția organizației a fost de a identifica și a promova programe pentru copii, în regim after-school, având la bază tehnologia informațională. A fost selectată o școală din Los Angeles care avea mai ales copii cu dizabilități și al cărei curriculum era bazat pe tehnologii și practici de predare inovatoare. Preocuparea principală a celor implicați era de a găsi noi context educaționale în domeniul muzical prin care să fie incluse în viața cultural-artistică a comunității și persoanele cu anumite dizabilități. Organizația se bucură încă de la înființare de prezența și pregătirea unor specialiști în domeniul muzical, dar și în psihologie clinică, orientați spre căi eficiente în dezvoltarea copilului.

Ulterior, programul s-a extins în vederea realizării unei educații artistice a copiilor, bazate pe muzica clasică. În acest sens s-au stabilit proiecte de cooperare cu *Los Angeles Opera*, *the Los Angeles Chamber Orchestra*, *the Los Angeles Master Chorale*, *the Joy of Singing project* in New York și *the Santa Fe Chamber Music Festival*.

preoccupations. Teachers should be informed about existing technology and seek means by which these can infiltrate the music education area, from the perspective of didactic strategies, in order to facilitate information processing and transmission and learning autonomy and to ensure a favourable education environment and keeping up with the preoccupations of today's children.

The benefits of introducing these new educational resources are multiple, their effects having bilateral influences for both students and teachers. Among them we can mention:

- quick access to information (internet);
- more pleasant presentations, clear and attractive content (PPT);
- accessible opportunities of listening to music in various performances (you tube) [2]
- the possibility of interactive participation in creating their own music (composition programs);
- capitalising on the existing information and then immediately applying it in a new learning context (interactive whiteboard);
- expansion of the learning process beyond the school boundaries (games based on musical elements);
- the possibility of learning, by themselves, to play a musical instrument (e.g. ukulele software);
- the development of the creativity of both pupils and teachers;
- they represent an important issue for the young generation (students and teachers).

Considering the added value of introducing new technologies into musical education classes, this paper presents a new way to develop children's artistic creativity, but also to complete their achievements in relation to the musical genres, all in an interactive and cheerful way.

CREATIVE KIDS EDUCATION FOUNDATION AND RADIO KUSC

The Creative Kids Education Foundation is an educational organization founded in 1996. The mission of the Foundation is to design and support innovative programs in music education through classical music and other arts for young people.

Originally, the mission of the Foundation was to identify and support innovative and technologically based programs for children. Initially, a Los Angeles school was selected that enrolled mainly children with disabilities; their curriculum was based on innovative teaching technologies and practices. The main concern of the people involved was to find new educational contexts in the musical field that could also include people with certain disabilities in the cultural and artistic life of the community. The organization has been enjoying, ever since its establishment, the presence and training of music specialists and clinical psychology specialists in the development of children.

Later, the programme was broadened to include arts education with special focus on classical music. Thus, cooperation projects have been established with the *Los Angeles Opera*, *the Los Angeles Chamber Orchestra*, *the Los Angeles Master Chorale*, *the Joy of Singing project* in New York, and *the Santa Fe Chamber Music Festival*.

Pentru o mai bună promovare a acestor idei, a viziunii lor asupra posibilităților de realizare a educației muzicale a copiilor, Fundația a înființat programul *Creative Kids Central*, în parteneriat cu KUSC, un post de radio din Los Angeles, care susține, prin difuzarea unor emisiuni și numeroase audiții, realizarea educației artistice muzicale a copiilor, bazată pe muzică clasică pentru copii, părinți și profesori.

MUZICA ÎN SPAȚIUL CREATIVE KIDS EDUCATION

Modalitatea de abordare a muzicii pe care o propune acest site educațional pornește de la valorificarea categoriilor mari de ansambluri muzicale, genuri muzicale și timbrul vocal/instrumental. Astfel, sunt trasate șase direcții: simfonia, opera, solo vocal, solo instrumental, muzica pentru cor, muzica de cameră.

Muzica simfonică este introdusă prin lucrarea programatică *Seherazada*, compusă de Nikolai Rimski-Korsakov, care prezintă o lume exotică de basm și creează o experiență muzicală ce dezvoltă competențele necesare pentru audierea muzicii propuse de standardele naționale. Activitățile sugerate prin acest proiect muzical intitulat *Scheherazade Interactive* includ abordări interdisciplinare, având puternice legături cu arta plastică și geografia, pornind de la desfășurarea evenimentelor în antologia de povești „O mie și una de nopți”, oferind profesorilor numeroase detalii în vederea pregătirii unei astfel de abordări muzicale.

[3] Teme muzicale (Sultanul și Seherazada)

O altă abordare interdisciplinară, care înfățișează de data aceasta creația muzicală de cameră, este prezentată prin proiectul intitulat *Brahms in 1890's Vienna: Learning about Chamber Music*. Acesta are la bază o poveste creată despre Brahms la Viena și care explorează spațiul sonor din lucrarea *Trio pentru clarinet în la minor*, opus 114. Direcțiile oferite în ascultarea muzicii, jocurile muzicale online care vizează elementele de limbaj muzical, precum și personajele aduse în prim plan, poartă privitorul în partea istorică a Vienei și introduc minunata artă a pictorului austriac Gustav Klimt.

[4] *The Tree of Life*, Gustav Klimt

Lucrarea de față evidențiază, într-o încercare de prezentare exhaustivă a unui posibil scenariu didactic, o modalitate inedită de a introduce noțiuni referitoare la genul muzical dramatic, opera, prin participarea interactivă a copilului la descoperirea informațiilor asupra acestui gen important, dar și posibilitatea configurării propriului *design* muzical.

In order to better promote these ideas and their vision on the possibilities of children's musical education, the Foundation has set up the *Creative Kids Central program*, in partnership with KUSC, a Los Angeles radio station that supports, by means of broadcasting and many auditions, children's artistic education, based on classical music for children, parents, and teachers.

MUSIC IN THE CREATIVE KIDS EDUCATION VISION

The way of approaching music offered by this educational site starts from capitalizing on the large categories of musical ensembles, musical genres and vocal / instrumental timbre. Thus, six directions are presented: symphony, opera, vocal solo, instrumental solo, choir music, chamber music.

Symphonic music is introduced by the programmatic piece *Scheherazade*, composed by Nikolai Rimsky-Korsakov, which presents an exotic fairytale world and creates a musical experience that develops the necessary skills for hearing the music proposed by national standards. The activities proposed by this musical project entitled *Scheherazade Interactive* include interdisciplinary approaches, with strong links to visual arts and geography, starting from the tale anthology "One Thousand and One Nights", providing teachers with various details in order to prepare such a musical perspective.

[3] Musical themes (The Sultan and Scheherazade)

Another interdisciplinary approach, which now presents the chamber music, is presented in the project *Brahms in 1890's Vienna: Learning about Chamber Music*. It is based on a story about Brahms in Vienna and it explores the sound of *Trio for Clarinet in Minor*, opus 114. Music listening guidelines, online music games exploring elements of musical language and the characters brought to the front carry the spectator to the historical part of Vienna and introduce the wonderful art of Austrian painter Gustav Klimt.

[4] *The Tree of Life*, Gustav Klimt

In an attempt to exhaustively present a possible didactic scenario, this work highlights a novel way to introduce new concepts of the dramatic musical genre, the opera, through the interactive participation of children in discovering information regarding this important genre, but also the possibility of configuring their own musical *design*.

Hänsel și Gretel este o operă comică creată de compozitorul german Engelbert Humperdinck, după basmul fraților Grimm. În urma adaptării libretului de către sora sa, Adelheid Wette, autorul a compus acest *basm muzical*, a cărui premieră a avut loc la data de 23 decembrie 1893 la Weimar (Germania). Personajele din poveste se păstrează și la nivel muzical, astfel vor intra în scenă Hänsel, un băiat (mezzo-soprano), Gretel, sora sa (soprano), Peter, tatăl copiilor (bariton), Gertrude, mama lor (mezzo-soprano), vrăjitoarea (mezzo-soprano/tenor), zâna nopții (soprano), zâna zorilor (soprano), cor [5].

DESIGN INTERACTIV HÄNSEL ȘI GRETEL [6]

Activitatea interactivă începe cu prezentarea programului de operă, unde, în partea introductivă, sunt evidențiate persoanele implicate în realizarea actului artistic, personajele din povestea muzicală și redarea pe scurt a celor trei acte. Această imagine sincretică oferă o perspectivă asupra complexității abordării unui repertoriu dramatic, la nivelul tuturor parametrilor implicați: organizarea artistică (voci, instrumente, dirijor) și cea logică (decoruri, efecte speciale, lumini, regizor).

În continuare, sunt introduse pe rând elementele de limbaj muzical, într-o ordine coerentă, pe măsura desfășurării evenimentelor. Astfel, este definită *uvertura*, ca parte de început a operei, de factură instrumentală, care prezintă o melodie frumoasă și spune începutul poveștii muzicale. Existența unui buton (*next*) în dreapta ecranului permite accesul la momentele următoare, fiecare segment fiind descris și pregătit în prealabil, atât ca desfășurare, cât și ca stare. Înaintea începerii uverturii, un povestitor anunță, ca în sala de operă, că fiecare trebuie să se așeze confortabil pe locul său pentru începerea spectacolului de operă.

În timpul uverturii, o interfață dinamică Vine să susțină muzica, prin imagini cu efecte de lumini, umbre, intrări și ieșiri de elemente leitmotivice, care vor apărea ulterior (vrăjitoarea). Trebuie precizat faptul că sunt oferite doar fragmente muzicale din lucrarea compozitorului Engelbert Humperdinck, astfel că, la sfârșitul unei fraze muzicale, sunt trasate anumite sarcini de urmărit în audiție, prin intermediul cărora se introduc noțiunile muzicale cu care copiii trebuie să se familiarizeze.

După uvertură, programul muzical sugerează urmărirea melodiei dansante, cu mers ascendent și descendent, asociind imaginea muzicală cu cea coregrafică a copiilor care sar de bucurie. În permanență, textul ariilor este tradus pe o bandă specială, în partea de jos a ecranului, la fel ca în programul operelor, pentru o mai bună înțelegere a narațiunii evenimentelor muzicale.

În debutul actului I, apar cele două personaje principale, copiii Hänsel și Gretel. Odată cu intrarea lor în scenă, se aude o arie, apoi un duet, copiii fiind introduși auditiv într-un context polifonic. În timpul audierii muzicii, apar în partea de sus, respectiv de jos a paginii, conceptele de *costumier* și *coregraf*, cu posibilitatea de modificare a vestimentației celor doi frați, dar și a stilului lor de dans (patru butoane/variante tehnice pentru fiecare).

Hänsel and Gretel is a comic opera created by the German composer Engelbert Humperdinck based on brothers Grimm's fairy tale. Following the adaptation of the libretto by his sister, Adelheid Wette, the author composed this musical tale, whose premiere took place on the 23rd of December 1893 in Weimar (Germany). The characters in the story are used in the opera as well, so we have Hänsel, a boy (mezzo-soprano), Gretel, his sister (soprano), Peter, the father of the children (baritone), Gertrude, their mother (mezzo-soprano), the witch (mezzo-soprano / tenor), the night fairy (soprano), the dawn fairy (soprano), the chorus [5].

INTERACTIVE DESIGN HANSEL AND GRETEL [6]

The interactive activity starts with the presentation of the opera programme; in the introductory part, the people involved in the accomplishment of the artistic act, the characters of the musical tale as well as a brief presentation of the three acts are pointed out. This syncretic image provides a perspective of the complexity of approaching such a vast opera repertoire in regard to all the parameters involved: artistic organization (voices, instruments, conductor), as well as logistics (theatre props, special effects, lighting, director).

The next step consists in introducing, one by one, the elements of the musical language in a coherent order, along with the unfolding of the events. Therefore, the *overture* is defined as the introductory part to the opera; it is of an instrumental nature with a beautiful melody and illustrates the beginning of the musical tale. There is a button (*next*) on the right corner of the screen allowing the viewers access to the following moments; each segment is described and previously prepared, both in terms of unfolding and state. Prior to the beginning of the overture, a narrator announces, just like at the opera house, that everybody has to take a seat in order for the show to start.

During the overture, a dynamic interface underpins the music by means of images accompanied by light effects, shadows, entrances and exists of elements embodying the leitmotifs which are to be seen later on (the witch). Worthy of note is the fact that the musical strains provided pertain to the work of composer Engelbert Humperdinck; hence, at the end of a musical phrase, specific tasks are assigned to be looked into during the audition; by means of these tasks, musical notions are introduced for the children to become familiar with.

Following the overture, the musical programme suggests watching the dancing melody, with an ascending development, associating the musical image to the choreographic one of the children jumping up and down with joy. The text of the arias is permanently translated in the lower part of the screen just like in the opera programme, in view of a better understanding of the narration of the musical events.

The debut of the 1st act presents the two main characters, the children, Hänsel and Gretel. Their entrance on stage is accompanied by an aria, then a duet, the children being introduced from an auditory point of view in a polyphonic context. While listening to the music, in the upper part of the page, and the lower part respectively, the concepts of *costume maker* and *choreographer* are displayed, with the possibility of changing the clothes of the two siblings, as well as their dance style (four buttons/technical options for each of them).

Următoarea direcție sugerată de povestitor vizează discriminarea auditivă, procedeu prin care ascultătorul este pus în situația de a identifica în audiție anumite aspecte zugrăvite muzical (râsul lui Gretel) dar și modificarea stării, prin schimbarea caracterului melodiei, (bucurie-tristețe) realizat prin armonii disonante, turnuri melodice dramatice, sugestive (pedepsirea copiilor, furia mamei). Acum apare și posibilitatea de selectare a decorului scenei, după dorințele privitorului, prin introducerea și explicarea termenului de *scenograf*, cu completarea aferentă a interfeței (patru butoane/patru variante tehnice).

Intrarea în scenă a tatălui este anticipată de indicația povestitorului, care pregătește auditoriul prin sugerarea percepției simultane a muzicii cu textul care descrie vrăjitoarea. Muzica, exprimând sentimente, energii, își schimbă caracterul și devine dramatică, întunecoasă, susținută de armoniile, agogica și dinamica potrivită. Scena este completată cu introducerea conceptelor de *recuzită* și *tehnician de lumini*, care vin să sprijine discursul muzical dramatic. Scena devine neagră, dar existența unui cerc luminos permite privitorului să schimbe raza de acțiune, mutând spotul pe elementul dorit (tatăl terifiat, mama disperată, vrăjitoarea neagră care apare în fundal, pânze de păianjeni).

Actul doi începe cu rătăcirea copiilor în pădure, urmărindu-se direcționarea auditoriului către linia sensibilă a violoncelului care anunță lăsarea nopții în pădure. Privitorul are posibilitatea de a selecta decorul, optând pentru varianta dorită cu ajutorul butoanelor.

Scena a doua aduce ca element-surpriză apariția unor îngeri care veghează somnul celor doi copii în pădure.

Odată cu încheierea actului doi este introdusă pauza dintre acte, care permite o scurtă relaxare a auditoriului.

Site-ul educațional propune pentru acest moment două activități interactive: „Fii dirijor! Întâlnește și dirijează orchestra” și „Fii scenograf! Ornează casa din turtă dulce.” Ambele oferă copiilor ocazia de a-și consolida cunoștințele dobândite într-o manieră atractivă și de a rămâne în atmosfera poveștii muzicale.

Apariția orchestrei este însoțită de termenul de *dinamică muzicală*, care este inedit prezentat prin posibilitatea de a

The next direction suggested by the narrator aims to the auditory discrimination; by this means the listener has to identify in the audition certain aspects that are illustrated musically (Gretel's laughter), as well as the alteration of the state by changing the character of the melody (joy, sadness) accomplished by means of dissonant harmonies, suggestive dramatic melodic turns (the punishment of the children, the mother's anger). This is the moment when the viewer can select the setting according to his/her own preferences, by introducing and explaining the term *theatre designer*; in order to do this, the interface provides four buttons/four technical options.

The father's entrance on stage is anticipated by the narrator's indication which prepares the audience by means of suggesting the simultaneous perception of the music with the text describing the witch. The music, expressing feelings and energies, shifts its character and becomes dramatic, dark, underpinned by the proper harmonies, agogics and dynamics. The concepts of *theatre props* and that of *theatre lighting technician* are added on to support the dramatic musical discourse. The stage turns black, but the existence of a bright circle of light allows the viewer to shift his/her range of action by moving the spotlight on the element he/she desires (the terrified father, the desperate mother, the black witch who shows up in the background, spider webs).

The 2nd act starts with the children's wandering through the woods; the aim is to direct the audience towards the sensitive strain of the cello announcing the day turning into night. The viewer is given the possibility of selecting the setting, choosing the desired option by pressing the corresponding button.

The 2nd scene brings as an element of surprise the appearance of several angels who watch over the children's sleep in the woods.

At the end of the 2nd act, there is an intermission between the acts, allowing the audience a brief rest.

At this point, the educational website suggests two interactive activities: “Be a conductor! Meet and conduct the orchestra!” and “Be a theatre designer! Decorate the gingerbread house”. Both give the children the opportunity to consolidate, in an appealing manner, the information previously acquired and to linger on in the atmosphere of the musical tale.

The orchestra makes its entrance along with the display of the term *music dynamics* which is interestingly

opta pentru diferite trepte de dinamică, cu ajutorul unor butoane. Ca în cazul unui sintetizator, copilul poate să aleagă familia de instrumente care să se audă mai tare sau mai încet, raportat la imaginea auditivă de ansamblu. *Familii de instrumente* sunt: instrumente cu coarde, de percuție, instrumente de suflat din lemn și din alamă. Selectarea fiecăreia aduce informații generale despre categoria respectivă, legate de modul de acționare asupra instrumentului pentru a produce sunete, componentă.

Al doilea joc se desfășoară pe fondul sonor care aduce fragmente muzicale din operă.

Actul al treilea se desfășoară după același tipar, cu atenționări permanente asupra unor aspecte: anumite stări sugerate de melodie (frica), tema vrăjitoarei care apare ca *leitmotiv*, ostinato ritmic ce sugerează apariția și dispariția vrăjitoarei, entuziasmul copiilor la înfrângerea ei, bucuria reîntâlnirii cu părinții, încheierea unitară cu readucerea unor fragmente melodice din uvertură și finalul fericit.

De asemenea, sunt explicați termenii de producător, regizor (care marchează pozițiile fiecărui interpret pe scenă), spoturile de lumini vin din nou să creeze efecte inedite, se pot schimba și decorurile din interior, iar marele final dă șansa de a transforma progresiv un decor sumbru, de la nuanțe de gri și negru, la verde, roșu și strălucirea inițială. Există, la sfârșitul operei, inclusiv posibilitatea de a arunca trandafiri la momentul de prezentare a personajelor principale din spectacol.

Partea de sfârșit a scenariului conține o recapitulare și sistematizare a tuturor informațiilor introduse și utilizate, prezentate pe categorii, sub forma unor reflectoare având diferite culori, pentru o mai bună demarcație (*Let's go to backstage!*). Prin activarea fiecărui reflector se deschide o fereastră care oferă informații detaliate despre subiect. Direcțiile vizate sunt:

- despre compozitor-scurtă prezentare a evoluției lui artistice și a lucrării *Hänsel și Gretel*;
- ce este opera?
- detalieri despre evoluția genului, elemente componente, link-uri despre instituții de operă, cărți despre interpreți faimoși;
- glosar
- povestea fraților Grimm, exemple de personaje, link-uri și exemple de activități de colorat;
- tipuri de voci
- evidențierea principalelor categorii de timbru vocal cu exemple concrete și posibilitatea de a urmări o arie din opera Ernest Charles, „When I have sung my songs to you”, interpretă de Renee Fleming;

presented by the possibility to choose different dynamic stages with the help of the corresponding buttons. Like in the case of a synthesizer, the child can choose the group of instruments that he/she wishes to play louder compared to the auditory context. The *groups of instruments* are the following: string, percussion, brass and woodwind instruments. Selecting one of the aforementioned groups provides general information regarding that specific category, information related to the way the instrument has to be manipulated in order to produce sounds.

The second game unfolds with musical strains from the opera as background.

The 3rd act unfolds following the same pattern; there are constant cues signalling different aspects: different states suggested by the melody (fear), the witch theme as a *leitmotiv*, a rhythmic ostinato suggesting the presence and the disappearance of the witch, the children's enthusiasm at her defeat, the joy of being reunited with their parents, the unitary closure by bringing forward, once again, some strains from the overture and the happy ending.

The terms producer, director (marking the position of each performer on the stage) are also explained; the spotlights are used once more to create unusual effects; the interior settings can be changed and the grand finale offers the possibility to progressively transform a gloomy setting from shades of grey and black, to green, red and back to the initial glamour. At the end of the opera there is even the possibility to throw roses when the main characters are presented.

The final part of the scenario includes a review and systematization of the information introduced and employed; the information is structured in categories which embody different spotlights in different colours for a better demarcation (*Let's go backstage!*). By activating each spotlight, a window opens providing detailed information related to the topic.

The directions aimed at are:

- about the composer – brief presentation of his background and of the work *Hänsel and Gretel*;
- what is opera?
- details about the evolution of the genre, component elements, links to different opera institutions, books about famous performers;
- glossary
- the story of the brothers Grimm, examples of different characters, links and examples of colouring activities;
- types of voices – pointing out the main categories of vocal timbre by means of specific examples with the possibility of watching an aria from Ernest Charles' opera, “When I have sung my songs to you”, performed by Renee Fleming;

- resurse pentru profesori.

Pentru completarea unui scenariu didactic eficient și variat, programul educațional oferă anumite resurse inspiraționale pentru profesori și părinți, care prevăd realizarea proiectului didactic pentru acest subiect de lecție: povestirea libretului pe scurt, textul pe acte și scene, desfășurarea întregului design-ului muzical.

Prezentarea, în ansamblul ei, este foarte plăcută, încurajatoare, stimulatorie la acțiune, cu puternic caracter formativ-educativ, deoarece înfățișează situația real, cu detalii care te trimit direct în marile săli de operă din lume. Fundația *Creative Kids Education*, prin colaborarea permanentă cu Opera din Los Angeles, asigură transferul din spațiul educațional-tehnologic în cel artistic-muzical, prin proiecte atractive pe care le inițiază periodic cu instituții de cultură din comunitate, ceea ce oferă o educație muzicală holistică, complexă și plăcută.

Ca expresie a tendinței pedagogiei moderne de abordare interdisciplinară a conținuturilor, site-ul educațional muzical oferă conexiuni cu artele plastice, printr-o fișă în care se pot colora cei doi protagoniști, apoi pot fi decupați în vederea realizării unui proiect mai amplu sau prin desen liber care să ilustreze momente ale operei. Un alt model de fișă face trimitere în sfera dezvoltării limbajului și a comunicării, prin întrebări-răspunsuri care solicită precizarea unor detalii referitoare la locul și timpul acțiunii, evoluția evenimentelor, dar care dezvoltă, de asemenea, gândirea critică și creativitatea copiilor prin repovestiri din prisma altor personaje (mama, tatăl, vrăjitoarea), plasarea acțiunii în alt timp, schimbarea finalului poveștii, cu argumentarea deciziei luate.

Este propus și un test, prin care este verificat modul de însușire a noțiunilor noi introduse (identificarea unor instrumente în audiții, uvertură, dinamică, familii de instrumente), exprimarea unei anumite stări a personajelor prin muzică, toate sub forma unor itemi cu răspunsuri multiple, din care trebuie selectat răspunsul corect [7].

Acest site educațional, prin *Creative Kids Education*, propune un program amplu de abordare a muzicii, dar mai ales a educației muzicale, oferind numeroase posibilități de a introduce copiii în terminologia de specialitate, într-o manieră interactivă, cu interfețe prietenoase, atractive, care răspund unei nevoi majore cotidiene a copiilor de orice vârstă, accesul la tehnologia informațională. În cartea sa, Daniel Levitin asociază creierul nostru muzical cu unitatea centrală a calculatorului (potrivit specialiștilor cognitiști), iar mintea cu software-ul [8]. Datorită plasticității în

- teachers' resources.

In order to have an exhaustive and varied teaching scenario, the educational programme provides certain inspirational resources for teachers and parents; therefore, the necessary aspects needed in order to carry on the teaching project on this topic are provided – the summary of the libretto, the text structured in acts and scenes, the development of the entire musical design.

The overall presentation is pleasant, encouraging, driving to action, with a strong formative-educational character as it depicts the situation realistically, with details that are to be found in the great opera houses of the world. *Creative Kids Education*, through its permanent collaboration with the Los Angeles Opera House, ensures the transfer from the educational – technological space towards the artistic-musical one which leads to a holistic, as well as complex and enjoyable musical education.

As an expression of the trends of modern pedagogy in regard to the interdisciplinary approach of contents to be taught, the educational musical website provides connections with the visual arts by means of a work sheet on which the children can colour the two main characters; they can be later on cut in order to make a more complex project or used for free drawing in order to illustrate the moments of the opera. Another type of work sheet aims at the development of language and communication skills by means of questions-answers that require the mentioning of details related to the time and place of the action, the unfolding of the events; it also aims to trigger the children's critical thinking and creativity by telling the story again from the point of view of other characters (the mother, the father, the witch), placing the action in another time, altering the ending of the story by providing arguments in favour of the decision that was taken.

The website also suggests a test to check the way in which the children have absorbed the concepts that were introduced (identifying certain instruments during an audition, overture, dynamic, groups of instruments), expressing a certain state of the characters through music, all in the form of different items with multiple choice answers [7].

This educational website, by means of *Creative Kids Education*, proposes a broad programme for approaching music, musical education especially, providing numerous opportunities to introduce children to the field of specialized vocabulary in an interactive manner with appealing and user-friendly interfaces answering a major, day-to-day need of children regardless of age: the access to information technology. In his book, Daniel Levitin associates our musical brain with the central processing

dezvoltare a creierului, copiii pot funcționa după modelul descris de autor și sunt capabili să selecteze, din diversitatea resurselor educaționale, pe cele care se potrivesc structurii interne a fiecăruia, în vederea devenirii personalității umane și a accesării și susținerii conceptului de *lifelong learning*.

unit (according to cognitive specialists), and the mind with the software [8]. Given the ongoing development of the plasticity of the brain, children can function according to the pattern that the author describes and they are able to select from the diversity of educational resources, the ones that match their inner structure in view of building one's personality and accessing as well as sustaining the concept of *lifelong learning*.

BIBLIOGRAFIE / REFERENCES

- [1] *** *Programa școlară pentru disciplina EDUCAȚIE MUZICALĂ, Clasele a V-a – a VIII-a, București, 2017*
- [2] Muntean, Loredana, *Noi tehnologii în educația muzicală*, Editura MediaMusica, Cluj-Napoca, 2013
- [3] <http://www.romania-muzical.ro/emisiuni/lmm/info/concursuri/lucrari/sheherezada.html>
- [4] <https://www.atlascraft.co.uk/product/seg-de-paris-tapestryneedlepoint-canvas-the-tree-of-life-after-klimt.html>
- [5] Humperdinck, Ernest, *Întâlnire la Operă - Hänsel și Gretel*, Editura ErcPress (vol. 6)
- [6] <http://creativekidseducationfoundation.org/html/handg.php>
- [7] <http://creativekidseducationfoundation.org/kids/opera/teachers.htm>
- [8] Levitin, Daniel, *Creierul nostru muzical*, Editura Humanitas, București, 2010